

Кадровим центром Збройних Сил України розроблено Методичні рекомендації щодо порядку звільнення військовослужбовців, призваних на військову службу під час мобілізації, на особливий період

Розділ 1. ОСНОВНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ УКРАЇНИ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ПОРЯДОК ЗВІЛЬНЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Конституція України

Закони України:

“Про оборону України”;

“Про Збройні Сили України”;

“Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”;

“Про військовий обов’язок і військову службу”;

“Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”;

Кодекс законів про працю України;

“Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;

“Про статус ветеранів військової служби і ветеранів органів внутрішніх справ та їх соціальний захист” ;

від 17.03.2014 року № 1126-VII “Про затвердження Указу Президента України “Про часткову мобілізацію”;

від 06.05.2014 року № 1240-VII “Про затвердження Указу Президента України “Про часткову мобілізацію”;

від 22.07.2014 року № 1595-VII “Про затвердження Указу Президента України “Про часткову мобілізацію”;

від 15.01.2015 року № 113-VIII “Про затвердження Указу Президента України “Про часткову мобілізацію”.

Укази Президента України:

від 17.03.2014 № 303/2014 “Про часткову мобілізацію”;

від 06.05.2014 № 454/2014 “Про часткову мобілізацію”;

від 21.07.2014 № 607/2014 “Про часткову мобілізацію”;

від 14.01.2015 № 15/2015 “Про часткову мобілізацію”;

Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України”, затверджене Указом Президента України від 10.12.2008 № 1153/2008 (далі - Положення);

Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20.12.2014 “Про деякі оборонно-мобілізаційні питання”, уведене в дію Указом Президента України від 14.01.2015 № 14/2015;

Постанови Кабінету Міністрів України:

від 17.07.1992 № 393 “Про порядок обчислення вислуги років, призначення та виплати пенсій і грошової допомоги особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби

та військової служби за контрактом, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та членам їхніх сімей”;

від 07.11.2007 № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб”;

Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов’язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 № 975;

Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413;

Порядок та умов виплати одноразової грошової допомоги у разі звільнення військовослужбовцям, призваним на військову службу за призовом у зв’язку з мобілізацією, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17.09. 2014 № 460.

Накази Міністерства оборони України:

Положення про військове та корабельне господарство військових частин, затверджене наказом Міністра оборони України від 16.07.1997 № 300 (зі змінами);

Інструкція про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України, затверджене наказом Міністра оборони України від 10.04.2009 № 170 (зі змінами) (далі - Інструкція);

Інструкція про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам, затверджена наказом Міністра оборони України від 11.06.2008 № 260 (зі змінами);

Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України, затверджене наказом Міністра оборони України від 14.08.2008 № 402 (зі змінами);

Інструкція з організації роботи із соціального забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та членів їх сімей у Міністерстві оборони України, затверджена наказом Міністра оборони України від 15.02.2010 № 61;

Інструкція з організації обліку особового складу Збройних Сил України, затверджена наказом Міністра оборони України від 26.05.2014 № 333;

Положення про організацію в Міністерстві оборони України роботи з обчислення вислуги років для призначення пенсій військовослужбовцям і

соціального забезпечення осіб, звільнених з військової служби та членів їх сімей, затверджене наказом Міністра оборони України від 14.08.2014 № 530.

Розділ 2. ПОРЯДОК ЗВІЛЬНЕННЯ В ЗАПАС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ПРИЗВАНИХ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ПІД ЧАС МОБІЛІЗАЦІЇ, НА ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД

Вимоги Президента України стосовно проведення звільнення в запас військовослужбовців

Загальний порядок звільнення в запас військовослужбовців, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період

Загальний порядок звільнення військовослужбовців з військової служби передбачає індивідуальний підхід до кожного військовослужбовця з метою дотримання їх конституційних прав, забезпечення при цьому їх соціального, правового захисту та вимог чинного законодавства України.

Звільненню з військової служби в запас підлягають військовослужбовці, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період відповідно до Указу Президента України від 17.03.2014 № 303/2014 “Про часткову мобілізацію” і **на момент звільнення проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період**, у тому числі ті, які відповідно до спільної директиви Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України від 08.10.2014 № Д-4 “Про порядок зарахування в розпорядження окремих категорій військовослужбовців Міністерства оборони України та Збройних Сил України” перебувають у розпорядженні відповідних командирів (начальників).

Військовослужбовці, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період і які під час її проходження уклали контракти про проходження військової служби **продовжують проходити військову службу за контрактом до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію.**

Довідково. Військовослужбовці, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період та уклали контракти про проходження військової служби (у тому числі на строк до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію) відповідно до статті 20 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” перейшли на нові види військової служби, передбачені частиною четвертою статті 2 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, а саме: військову службу за контрактом осіб рядового складу; військову службу за контрактом осіб сержантського та старшинського складу; військову службу за контрактом осіб офіцерського складу.

Відповідно до підпункту “б” частини другої статті 26 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” вищезазначена категорія військовослужбовців підлягає звільненню з військової служби за підстав,

передбачених частиною шостою з урахуванням випадків, визначених частиною восьмою статті 26 цього Закону.

Військовослужбовці Збройних Сил України, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, звільняються з військової служби на підставі пункту 4 Указу Президента України від 14.01.2015 № 15/2015 “Про часткову мобілізацію”, затвердженого Законом України від 15.01.2015 № 113-VIII у визначені строки наказами по особовому складу посадових осіб:

осіб рядового складу, сержантського і старшинського складу – командирів полків (кораблів 1 рангу), бригад та посадових осіб, які мають рівні або вищі з ними права щодо видання наказів по особовому складу, без проведення обстежень військово-лікарськими комісіями;

осіб офіцерського складу – першого заступника Міністра оборони України, першого заступника начальника Генерального штабу Збройних Сил України, командувачів видів Збройних Сил України без проведення обстежень військово-лікарськими комісіями;

військовослужбовців, які внаслідок поранення або хвороби перебувають на лікуванні в закладах охорони здоров'я, звільнити з військової служби після закінчення їх лікування. Військовослужбовців, які перебувають у полоні, – після їх повернення з полону

З метою недопущення зниження рівня боєготовності військових частин та підрозділів Збройних Сил України, забезпечення планомірної ротації особового складу, звільнення в запас військовослужбовців здійснюється **тільки після прибуття військовослужбовців на доукомплектування військової частини (підрозділу) після закінчення курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації ВВНЗ (ВНП ВНЗ) та навчальних центрів Збройних Сил України, призваних на військову службу під час четвертої черги мобілізації.**

Посадова особа, у підпорядкуванні якої є військовослужбовці, які підлягають звільненню з військової служби, зобов'язана:

забезпечити складання Плану звільнення військовослужбовців, призваних на військову службу під час мобілізації, на особливий період (далі – План звільнення) (додаток 2);

організувати проведення бесід з військовослужбовцями зі складанням аркуша бесіди (додаток 3);

забезпечити своєчасну підготовку документів, які видаються військовослужбовцям при звільненні.

Особливості здійснення розрахунку вислуги років військовослужбовців, які мають право на пенсійне забезпечення

Порядок проведення розрахунку вислуги років військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на

особливий період і які мають право на пенсійне забезпечення визначається Положенням про організацію в Міністерстві оборони України роботи з обчислення вислуги років для призначення пенсій військовослужбовцям і соціального забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та членів їх сімей, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 14.08.2014 № 530.

Перед звільненням військовослужбовців, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період і які мають право на пенсійне забезпечення, кадровими органами уточнюються дані про проходження ними військової служби, документально підтверджуються періоди служби, що підлягають зарахуванню до вислуги в календарному та пільговому обчисленні, проводиться попередній розрахунок вислуги років військової служби.

Як виняток, з метою своєчасного звільнення вищезазначеної категорії військовослужбовців, за згодою військовослужбовця, дозволяється:

звільнення військовослужбовців Збройних Сил України в особливий період здійснювати без проведення розрахунку вислуги років;

розрахунок вислуги років військовослужбовців, які будуть звільнені з військової служби в особливий період, здійснювати військовими комісаріатами, до яких вони будуть направлені для постановки на військовий облік;

військовим комісарам у найкоротший термін надсилати розрахунок вислуги років звільнених військовослужбовців до фінансового органу оперативного командування чи виду Збройних Сил України для затвердження;

інформацію про розраховану вислугу років військової служби доводити військовослужбовцю під особистий підпис.

У разі незгоди з розрахунком вислуги років військової служби військовослужбовець повинен письмово обґрунтувати свої заперечення на аркуші з розрахунком вислуги років і засвідчити їх своїм підписом.

У разі відмови військовослужбовця підписати розрахунок вислуги років про це робиться відповідний запис на цьому ж аркуші та засвідчується підписами осіб, які були присутні під час бесіди.

Суперечливі питання щодо зарахування до вислуги років окремих періодів служби для призначення пенсії розглядаються спеціальною комісією Міністерства оборони України.

Розділ 2. ПОРЯДОК ДІЙ КОМАНДИРІВ (НАЧАЛЬНИКІВ), КЕРІВНИКІВ КАДРОВИХ ОРГАНІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННІ ЗВІЛЬНЕННЯ В ЗАПАС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.

Робота командування (штабу) військової частини при організації та проведенні звільнення в запас військовослужбовців розпочинається з набрання чинності відповідного Указу Президента України. Вимоги вищезазначеного Указу Президента України доводяться до командування

(штабу) військової частини та до військовослужбовців у частині, що їх стосується.

З моменту набрання чинності відповідного Указу Президента України кадровим органом військової частини проводяться наступні заходи (додаток 1):

визначення кількості військовослужбовців, які підлягають звільненню з військової служби в запас;

визначення кількості військовослужбовців військової, які позитивно характеризуються по службі, виявили бажання продовжити військову службу у Збройних Силах України для прийняття їх на військову службу за контрактом;

розробка Плану звільнення військовослужбовців, призваних на військову службу під час мобілізації, на особливий період;

проведення бесід з військовослужбовцями зі складанням аркушів бесід;

підготовка списків та наказів (по особовому складу) на звільнення військовослужбовців;

організація звільнення військовослужбовців;

Крім того, військовослужбовцям Збройних Сил України, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах проведення антитерористичної операції **надається статус учасника бойових дій**.

Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь у антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413.

Військовослужбовцям, які брали безпосередню участь у антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах проведення антитерористичної операції і яким на день виключення зі списків особового складу військової частини не наданий статус учасника бойових дій **видається комплект документів** (додаток б), необхідних для надання цього статусу через військові комісаріати, де вони будуть перебувати на військовому обліку, для їх надання до комісій обласних військових комісаріатів, Київського міського військового комісаріату. Про надання документів робити запис на зворотній стороні припису про направлення військовослужбовця на військовий облік.

У разі надання військовослужбовцю статусу учасника бойових дій після його звільнення з військової служби командування військової частини надсилає відповідні документи (витяг з протоколу про встановлення статусу учасника бойових дій, посвідчення учасника бойових дій) до військового комісаріату, де військовослужбовець перебуває на військовому обліку.